

Paraules de Josep Lladó en la presentació de *Faules d'un bec groc* de Rafel Bigorra

JOSEP LLADÓ

Ja fa molts anys –vint-i-nou, concretament– vaig tenir el goig de prologar una novel·la, titulada *Del vent i les tempestats*, de l'amic Rafel Bigorra. En el meu escrit intentava descriure l'autor tal com jo el veia abans i després d'iniciar-se la nostra amistat, que s'ha fet ferma i duradora. Deia en un dels paràgrafs que, abans, en la meua joventut, en Bigorra era per a mi un simple estiuejant i ja se sap que en els pobles d'estiueig, i, concretament, a Argentona, existia un distanciament entre els “senyors de la colònia” i la gent del poble. Els teníem una mena de tórria que tractàvem de dissimular amb afalacs i “parabiens”, ja que la seva presència temporal ens convenia. Avui, afortunadament, aquell antagonisme ja ha desaparegut.

En Bigorra, però, no havia estat mai un d'aquells estiuejants “entopetats”, dels que es miraven els vilatans – o ens ho semblava – per sobre l'espatlla, gairebé amb menyspreu. No. Ell, per temperament i per educació, ha tingut en gran estima el sentit de la convivència humana i mai ha defugit el tracte amb la gent senzilla. A mi sempre m'havia caigut bé la presència d'aquell senyor corpulent, tranquil, de moviments pausats, educat i amable...

Després, més endavant, vàrem fer-nos amics. Fou en el decurs d'uns Jocs Florals de Muntanya que organitzava Icària, agrupació excursionista de la qual ell era soci, i em va manifestar la seva sorpresa en veure que jo era un dels poetes guardonats. Tot i que ens coneixíem de vista, no tenia pas coneixement que escriviés.

Des de llavors (i parlo ben bé de cinquanta anys enrere) hem menjat i hem begut junts moltes vegades – aquelles trobades gairebé fraternals amb el grup dels arrossaires – ens hem pres innumbrables tasses de cafè i copes d'Anís del Mono, que és el licor que més li agrada; hem tingut llargues i amenes xerrades junt amb un amic comú, que és en Pere González, i fou en el decurs d'aquelles converses que vaig adonar-me de l'immens bagatge cultural que atresora l'amic Bigorra; de la seva bonhomia; de la seva agilitat mental; del seu sentit de l'humor; d'aquella mena de sibirisme que li permet gaudir dels petits plaers de la vida: la literatura, l'art, música, la bona taula...

Si dic tot això i no el que hauria de dir, que serien quatre paraules de presentació, del seu darrer llibre, *Faules d'un bec groc*, és perquè precisament llegint-lo, m'he adonat que malgrat els anys que en Rafel ja amuntega, manté ben viu, encara, aquell tarannà que el caracteritza i que dona sentit a una frase d'en Ramon Busquellà, que un dia vaig sentir en una de les seves lliçons, a les Aules Senior, de Mataró: “No es tracta de posar anys a la vida, sinó de posar vida als anys.” I en Bigorra ho fa. El llibre, de contes i de relats breus, traspua la seva personalitat, principalment el seu sentit de l'humor, de la ironia, aquell saber prendre's la vida per la vessant més amable.

Si en *Del vent i les tempestats* feia el retrat d'un sector de la societat, en *Faules d'un bec groc* en fa la caricatura. Són 39 històries, contes breus i relats, que van del cando-

rós record d'un Vic ancestral, avui desaparegut (que és el primer i que intitula “Quan Vic s'escribia amb hac”) fins a “Els meus marits”, que explica les trifugues d'una dona, mestressa d'una casa vinguda a menys, que podria prendre “visus” dramàtics si l'autor no fos en Bigorra. Entre l'un i l'altre, trenta-set narracions més, algunes d'elles d'un agradable continuït romàntic com les que titula “El Rínxol” o “El Rellotge”, però la majoria pintades amb tots els tons del verd, en les quals aprofundeix en els grans tòpics i aborda els aspectes més frívols i més sagrats. Com diu la contraportada del llibre: “s'esdevindran relats increïbles, i ens toparem amb esdeveniments ridículs, còmics, tafaners, escatològics i impensables. Tindrem notícia d'homes amb banyes consentides, participarem en converses amb el típic setciències i acabarem coneixent els bordells de cada ciutat o les seccions menys culturals dels diaris”.

Rafel Bigorra segurament va escriure *Faules d'un bec groc* amb la sana intenció de fer passar una estona divertida al lector, i ho aconsegueix, ja que cadascun dels relats que conté és com un acudit picant explicat amb gràcia, que ara us faran esbossar un somriure, ara, esclafir rialles. Ja se sap que això del sexe... Llegiu-lo!

Gràcies.

